

Η ακολουθία του γαμου
Μεσα στη θ. λειτουργία
Σύνθεση προσαρμογή
Χαραλάμπους Νεοφύτου,
ιερέως

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 2

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 3

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΩΝ ΜΝΗΣΤΡΩΝ

(ΑΡΡΑΒΩΝΟΣ)

Στό τέλος τῆς μεγάλης δοξολογίας, ὁ ἱερεὺς παραλαμβάνει τοὺς μελλονύμφους ἀπό τῆς Νάρθηκα καί ψάλλοντας τό «Ἄξιον ἔστιν...» τοὺς ὀδηγεῖ στό κέντρο τοῦ ναοῦ, ὅπου ἤδη ἔχει τοποθετηθεῖ τραπέζι μέ τά σχετικά καί ἀρχίζει τήν Ἀκολουθία τοῦ ἀρραβῶνος.

Ὁ διάκονος: Εὐλόγησον, δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς (ἐκφώνως,):

Εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν πάντοτε, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν.

Ὁ διάκονος (εἰ δὲ οὐκ ἔστι διάκονος συλλειτουργῶν, ἅπαντα τὰ τοῦ διακόνου, πλὴν τοῦ Εὐλόγησον Δέσποτα, ἐκφωνεῖ ἔσωθεν τοῦ Βήματος ὁ ἱερεὺς):

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 4

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος:— Ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καὶ Γάμου 5

Χριστῶ διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦδε) καὶ τῆς δούλης τοῦ Θεοῦ (τῆσδε) τῶν νῦν μνηστευομένων ἀλλήλοις καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ παρασχεθῆναι αὐτοῖς τέκνα εἰς διαδοχὴν γένους καὶ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι αὐτοῖς ἀγάπην τελείαν, εἰρηνικὴν καὶ βοήθειαν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ φυλαχθῆναι καὶ εὐλογηθῆναι αὐτούς ἐν ὁμονοίᾳ καὶ βεβαίᾳ πίστει τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 6

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι αὐτούς ἐν ἀμέμπτῳ βιοτῇ καί πολιτείᾳ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον

Ὁ διάκονος: Ὅπως Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν χαρίσθαι αὐτοῖς τίμιον τόν γάμον καί τήν κοίτην ἀμίαντον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καί ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καί διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῆ σῆ χάριτι.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτούς καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός: Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς
- Σοὶ Κύριε.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 7

(Ἐκφώνως:) Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν.

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον

ΕΥΛΟΓΙΑ ΜΝΗΣΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΣΤΡΩΝ

Ὁ ἱερεύς: (ἐνώπιον τῶν μελλονύμφων)

Ὁ Θεός ὁ αἰώνιος, ὁ τὰ διηρημένα συναγαγὼν εἰς ἐνότητα καὶ σύνδεσμον διαθέσεως τιθεὶς ἄρρηκτον· ὁ εὐλόγησας Ἰσαάκ καὶ Ρεβέκκα καὶ κληρονόμους αὐτοῦς τῆς σῆς ἐπαγγελίας ἀναδείξας· αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου τούτους, ὁδηγῶν αὐτοῦς ἐν παντί ἔργῳ ἀγαθῷ.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος θεός ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: ἀμήν.

Ὁ ἱερεύς: Εἰρήνη πᾶσι.

ὁ Διάκονος: Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Ὁ ἱερεύς:

Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν ὁ τὴν ἐξ ἔθνων προμνηστευσάμενος Ἐκκλησίαν παρθένον ἀγνήν, εὐ-

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 8

λόγησον τά μνηστρα ταῦτα καί ἔνωσον καί διαφύλαξον τούς δούλους σου τούτους ἐν εἰρήνῃ καί ὁμονοίᾳ.

Σοί γάρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμή καί προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός : Ἀμήν.

ΕΠΙΔΟΣΗ- ΑΛΛΑΓΗ- ΔΑΚΤΥΛΙΔΙΩΝ

Στό σημεῖο αὐτό, ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ τά δακτυλίδια πάνω στό *Εὐαγγέλιο* καί ἀρραβωνίζει τούς μελλονύμφους, λέγοντας, *Πρῶτον εἰς τόν ἄνδρα*: Ἀρραβωνίζεται ὁ δοῦλος του Θεοῦ (ὁ δεῖνα)

τή δούλη τοῦ Θεοῦ(τήν δεῖνα)..εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. Τρίς. Καί ποιεῖ σταυρόν μετά τοῦ δακτυλιδίου ἐπί τήν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Τό ἴδιο ποιεῖ καί εἰς τήν γυναῖκα.

Ἀρραβωνίζεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ(ἡ δεῖνα) τόν δοῦλο τοῦ Θεοῦ (τόν δεῖνα) εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. Τρίς

Ὁ ἱερεὺς τοποθετεῖ τά δακτυλίδια στό παράμεσο τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ. Κατόπιν ἀλλάζουν αὐτά οἱ παράνυμφοι.

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεὺς, τήν εὐχήν.

Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ τῷ παιδί τοῦ πατριάρχου Ἀβραάμ συμπορευθεῖς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, στελλομένῳ νυμφεύσασθαι τῷ κυρίῳ αὐτοῦ Ἰσαάκ γυναῖκα καί διά μεσιτείας ὑδρεύ-

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 9

σεως ἀρραβωνίσασθαι τήν Ρεβέκκα, ἀποκαλύψας· αὐτός εὐλόγησον τόν ἀρραβῶνα τῶν δούλων σου (τοῦδε) καί (τῆσδε) καί στήριξον τόν παρ' αὐτοῖς λαληθέντα λόγον. Βεβαίωσον αὐτούς τῇ παρά σοῦ ἀγία ἐνότητι· σύ γάρ ἀπ' ἀρχῆς ἐδημιούργησας ἄρσεν καί θῆλυ καί παρά σοῦ ἀρμόζεται ἀνδρί γυνή εἰς βοήθειαν καί διαδοχὴν γένους τῶν ἀνθρώπων. Αὐτός οὖν, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ ἐξαποστείλας τήν ἀλήθειαν ἐπὶ τήν κληρονομίαν σου καί τήν ἐπαγγελίαν σου ἐπὶ τούς δούλους σου, τούς πατέρας ἡμῶν, εἰς καθεκástην γενεάν καί γενεάν τούς ἐκλεκτούς σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τόν δοῦλον σου (τόνδε) καί τήν δούλην σου (τήν δε), καί στήριξον τόν ἀρραβῶνα αὐτῶν ἐν πίστει καί ὁμολογίᾳ καί ἀληθείᾳ καί ἀγάπῃ. Σύ γάρ, Κύριε, ὑπέδειξας δίδοσθαι τόν ἀρραβῶνα καί στηρίζεσθαι ἐν παντί. Διὰ δακτυλιδίου ἐδόθη ἡ ἐξουσία τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ· διὰ δακτυλιδίου ἐδόξασθη Δανιήλ ἐν χώρᾳ Βαβυλῶνος· διὰ δακτυλιδίου ἐφανερώθη ἡ ἀλήθεια τῆς Θάμαρ· διὰ δακτυλιδίου ὁ Πατήρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος οἰκτίρμον γέγονεν ἐπὶ τόν ἄσωτον υἱόν. Δότε γάρ, φησί, δακτυλίδιον εἰς τήν χεῖρα αὐτοῦ· καί ἐνέγκαντες τόν μόσχον τόν σιτευτόν, θύσατε· καί φαγόντες εὐφρανθῶμεν. Αὕτη ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, τόν Μωϋσῆν ἐστρατοπέδευσεν ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ· διὰ γάρ τοῦ λόγου σου τοῦ ἀληθινοῦ οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν καί ἡ γῆ ἐθεμελιώθη· καί ἡ δεξιὰ τῶν δούλων σου εὐλογηθήσεται τῷ λόγῳ σου τῷ κραταιῷ καί τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ. Αὐτός οὖν καί νῦν, δέσο-

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 10

τα, εὐλόγησον τό δακτυλοθέσιον τοῦτο εὐλογίαν οὐράνιον· καί ἄγγελος Κυρίου προπορευέσθω ἔμπροσθεν αὐτῶν πάσας τάς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν. Ὅτι σύ εἶ ὁ εὐλογῶν καί ἀγιάζον τά σύμπαντα καί σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καί αἰεὶ καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν,

Σημείωση.

Ὅταν παλαιότερα, ἡ Ἀκολουθία τῶν ἀρραβώνων ἦταν χωρισμένη ἀπό ἐκείνη τοῦ γάμου, λεγόταν ἡ ἐκτενής καί μετὰ ἡ Ἀπόλυσις.

Ἐάν ὅμως θά συνεχισθεῖ καί ἡ Ἀκολουθία τοῦ γάμου κατά τήν διάρκειά τῆς Θ. Λειτουργίας, γίνεται ὡς ἀκολούθως.:

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΓΑΜΟΥ- Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Ὁ ἱερεὺς ψάλλει τόν ψαλμόν ρκζ, καί ὁ λαός σέ κάθε στίχο, ψάλλει: *Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι*

Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τόν Κύριον, οἱ πορευόμενοι ἐντοῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 11

Τούς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι,
μακάριος καί καλός σοι ἔσται,

Ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθυνοῦσα ἐν τοῖς
κλίτεσι τῆς οἰκίας σου.

Οἱ υἱοί σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν, κύκλω τῆς
τραπέζης σου.

Ἰδού οὕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φοβού-
μενος τόν Κύριον.

Εὐλογῆσαι σε Κύριος ἐξ Σιών, καί ἴδοις τά
ἀγαθά Ἱερουσαλήμ πάσας τάς ἡμέρας τῆς
ζωῆς σου.

Καί ἴδοις υἱούς τῶν υἰῶν σου. Εἰρήνη ἐπί τόν
Ἰσραήλ.

Μετά ὁ διάκονος: **Εὐλόγησον Δέσποτα.**

Ὁ Ἱερεύς: **Εὐλογημένη** ἡ βασιλεία τοῦ Πα-
τρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ ἁγίου Πνεύματος,
νῦν καί αεὶ καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: **Ἀμήν.**

*Ὁ διάκονος (εἰ δὲ οὐκ ἔστι διάκονος συλλειτουργῶν, ἅ-
παντα τὰ τοῦ διακόνου, πλὴν τοῦ Εὐλόγησον Δέσποτα,
ἐκφωνεῖ ἕσωθεν τοῦ Βήματος ὁ Ἱερεύς):*

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 12

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 13

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἵπὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ (τοῦδε) καί (τῆσδε) τῶν νῦν συναπτομένων ἀλλήλοις εἰς γάμου κοινωνίαν καί τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἵπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τόν γάμον τοῦτον, ὡς τόν ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἵπὲρ τοῦ παρασχεθῆναι αὐτοῖς σοφρωσύνη καί καρπὸν κοιλίας πρὸς τό συμφέρον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἵπὲρ τοῦ εὐφρανθῆναι αὐτούς ἐν ὁράσει υἱῶν καί θυγατέρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἵπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς εὐτεκνίας

ἀπόλαυσιν καί ἀκατάγνωστον διαγωγὴν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 14

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπέρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς τε καί ἡμῖν πάντα τά πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Λαός: Κύριε ἐλέησον

Ὁ διάκονος Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι αὐτούς τε καί ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῆ σῆ χάριτι.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός: Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς - σοὶ Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 15

**Ὁ ἱερεύς, τήν εὐχήν ἐνώπιον τῶν
μελλονύμφων.**

Ὁ Θεός ὁ ἄχραντος καί πάσης κτίσεως δημιουργός ὁ τήν πλευράν τοῦ προπάτορος Ἀδάμ διά τήν σήν φιλανθρωπίαν εἰς γυναῖκα μεταμορφώσας καί εὐλογήσας αὐτούς καί εἰπών: **Αὐξάνεσθε καί πλυθύνεσθε καί κατακυριεύσατε τῆς γῆς·** καί ἀμφοτέρους αὐτούς ἔν μέλος ἀναδείξας διά τῆς συζυγίας· **ἔνεκεν γάρ τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τόν πατέρα αὐτοῦ καί τήν μητέρα καί προσκολληθήσεται τῇ ἰδίᾳ γυναικί, καί ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν·** καί οὕς ὁ Θεός συνέζευξεν, **ἄνθρωπος μή χωριζέτω·** ὁ τόν θεράποντά σου Ἀβραάμ εὐλογήσας καί διανοίξας τήν μήτραν Σάρρας καί πατέρα πλήθους ἐθνῶν ποιήσας· ὁ τόν Ἰσαάκ τῇ Ρεβέκκα χαρισάμενος καί τόν τόκον αὐτῆς εὐλογήσας· ὁ τόν Ἰακώβ καί τῇ Ραχήλ συνάψας καί ἐξ αὐτοῦ τούς δώδεκα Πατριάρχας ἀναδείξας· ὁ τόν Ἰωσήφ καί τήν Ἀσυνέθ συζεύξας, καρπόν παιδοποιῆας αὐτοῖς τόν Ἐφραῖμ καί τόν Μαννασῆν χαρισάμενος· ὁ τόν Ζαχαρίαν καί τήν Ἐλισάβετ προσδεξάμενος καί Πρόδρομον τόν τόκον αὐτῶν ἀναδείξας· ὁ ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί τό κατά σάρκα βλαστήσας τήν ἀειπάρθενον καί ἐξ αὐτῆς σαρκωθείς καί τεχθείς εἰς σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων· ὁ διά τήν ἄφραστον σου δωρεάν καί πολλήν ἀγαθότητα παραγενόμενος ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καί τόν ἐκεῖσε γάμον εὐλογήσας, ἵνα φανερώσης, ὅτι

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 16

σόν θέλημα ἐστίν ἡ ἔννομος συζυγία καί ἡ ἐξ αὐτῆς παιδοποιΐα· αὐτός, δέσποτα πανάγιε, πρόσδεξαι τήν δέησιν ἡμῶν τῶν ἱκετῶν σου, ὡς ἐκέϊσε, καί ἐνταῦθα παραγενόμενος τῇ ἀοράτῳ σου ἐπιστασία· εὐλόγησον τόν γάμον τοῦτον, καί παράσχου τοῖς δούλοις σου τούτοις (τῷ δεῖνι) καί τῇ (δεῖνι) ζωῆν εἰρηνικὴν, μακροήμερουσιν, σωφροσύνην, τήν εἰς ἀλλήλους ἀγάπην ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, σπέρμα μακρόβιον, τήν ἐπί τέκνοις χάριν, τόν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. ἀξίωσον αὐτούς ἰδεῖν τέκνα τέκνων, τήν κοίτην αὐτῶν ἀνεπιβούλευτον διατήρησον· καί δός αὐτοῖς ἀπό τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν καί ἀπό τῆς ποιότητος τῆς γῆς. Ἐμπλησον τούς οἴκους αὐτῶν σίτου, οἴνου καί ἐλαίου καί πάσης ἀγαθωσύνης, ἵνα μεταδιδῶσι καί τοῖς χρεῖαν ἔχουσι, δωρούμενος ἅμα καί τοῖς συμπαροῦσι πάντα τά πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα.

Ὅτι Θεός ἐλέους, οἰκτιρμῶν καί φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καί σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν σύν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καί τῷ παναγίῳ καί ἀγαθῷ καί ζωοποιῳ σου Πνεύματι νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς:

Ἐκφώνως:) Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καί προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ καί τῷ

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 17

Ἄγιω Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν. (καὶ ψάλλει τό πρῶτον Ἀντίφωνο μέ-
τούς στίχους)

Μάκαριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τόν Κύριον.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον
ἡμᾶς

Οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Ταῖς
πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου....

Τούς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι.... Ταῖς
πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου....

Δόξα... καὶ νῦν... Ταῖς πρεσβείαις τῆς
Θεοτόκου....

Ὁ διάκονος:

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ
διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῆ σῆ χάριτι.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπε-
ρευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν Θεο-

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 18

τόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἀγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός:

Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς - Σοὶ Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ ἱερεύς:

*Εὐλογητός εἶ Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ τοῦ μυστικοῦ καὶ ἀχράντου γάμου ἱερουργός καὶ τοῦ σωματικοῦ νομοθέτης, ὁ τῆς ἀφθαρσίας φύλαξ καὶ τῶν βιοτικῶν ἀγαθός οἰκονόμος· αὐτός καὶ νῦν, δέσποτα, ὁ ἐν ἀρχῇ πλάσας τὸν ἄνθρωπον καὶ θέμενος αὐτόν ὡς βασιλέα τῆς κτίσεως καὶ εἰπών: «**Οὐ καλόν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον ἐπὶ τῆς γῆς· ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθόν κατ' αὐτόν**»· καὶ λαβῶν μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ ἔπλασας γυναῖκα, ἣν ἰδὼν Ἄδὰμ εἶπε: «Τοῦτο νῦν ὅστουν ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου· αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς ἐλήφθη αὕτη· ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἷς σὰρκα μίαν»· καὶ « οὓς ὁ Θεός*

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 19

συνέζευξεν, ἄνθρωπος μή χωριζέτω»· αὐτός
καί νῦν, δέσποτα Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, κατά-
πεμψον τήν χάριν σου τήν ἐπουράνιον ἐπί τοὺς
δούλους σου τούτους (τόν δεῖνα) καί τήν (δεῖ-
να) καί δός τῇ παιδίσκῃ ταύτῃ ἐν πᾶσι ὑποτα-
γῆναι τῷ ἀνδρὶ καίτῳ δοῦλον σου τοῦτον εἶ-
ναι εἰς κεφαλὴν τῆς γυναικός, ὅπως βιώσωσι
κατά τό θέλημά σου. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε
ὁ Θεός ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας τόν Ἀβραάμ καί
τήν Σάρραν. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεός
ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας τόν Ἰσαάκ καί τήν Ρεβέκ-
καν. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν,
ὡς εὐλόγησας τόν Ἰωσήφ καί τήν Ἄσυνέθ. Εὐ-
λόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὡς εὐλό-
γησας Μωσέα καί Σεπφόραν. Εὐλόγησον αὐ-
τούς, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας Ἰσα-
κείμ καί τήν Ἄννα. Εὐλόγησον αὐτούς, Κύριε ὁ
Θεός ἡμῶν, ὡς εὐλόγησας Ζαχαρίαν καί τήν
Ἐλισάβετ. Διαφύλαξον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεός ἡ-
μῶν, ὡς διεφύλαξας τόν Νῶε ἐν τῇ Κιβωτῷ.
Διαφύλαξον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὡς δι-
εφύλαξας τόν Ἰωνᾶν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους.
Διαφύλαξον αὐτούς, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, τοὺς
ἀγίους τρεῖς παῖδας ἐκ τοῦ πυρός, καταπέμ-
ψας αὐτοῖς δρόσον οὐράνιον· καί ἔλθοι ἐπ' αὐ-
τούς ἡ χαρά ἐκείνη, ἡ χαρά ἐκείνη ἦν ἔσχεν ἡ
μακαρία Ἐλένη, ὅτε εὔρε τόν τίμιον Σταυρόν.
Μνημόνευσον αὐτῶν, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὡς
ἐμνημόνευσας τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Σήμ, τοῦ Ἡλία.
Μνημόνευσον αὐτῶν, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, ὡς
ἐμνημόνευσας τῶν ἀγίων σου τεσσαράκοντα
μαρτύρων καταπέμψας αὐτοῖς οὐρανόθεν

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 20

τούς στεφάνους. Μνημόνευσον, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, καί τῶν ἀναθρεψάντων αὐτούς γονέων· ὅτι εὐχαί γονέων στηρίζουσι θεμέλια οἴκων. Μνημόνευσον, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν τῶν δούλων σου τῶν παρανύμφων, τῶν συνελθόντων εἰς τήν χαράν ταύτην. Μνημόνευσον, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν, τοῦ δούλου σου (τοῦδε) καί τῆς δούλης σου (τῆσδε) καί εὐλόγησον αὐτούς. Δός αὐτοῖς καρπὸν κοιλίας, καλλιτεκνίαν, ὁμόνοιαν ψυχῶν καί σωμάτων. Ὑψωσον αὐτούς ὡς τάς κέδρους τοῦ Λιβάνου, ὡς ἄμπελον εὐκληματοῦσαν. Δώρησαι αὐτοῖς σπέρμα στάχους, ἵνα, πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύωσιν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν καί σοί εὐάρεστον. καί ἴδωσιν υἱούς τῶν υἱῶν αὐτῶν, ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέζης αὐτῶν· καί εὐαρεστήσαντες ἐνώπιόν σου, λάμπωσιν ὡς φωστῆρες ἐν οὐρανῶ, ἐν σοί τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, κράτος τιμὴ καί προσκύνησις, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός : Ἀμήν.

Ἐκφώνως:) Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν.

Καὶ ψάλλει τὸ δεύτερον ἀντίφωνον.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 21
Στίχ. Μακάριος εἶ καί καλῶς σοι ἔσται.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ εὐλογήσας τόν γάμον ἐν Κανᾷ, ψάλλοντάς Σοι ἀλληλούϊα.

Στιχ. Ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθυνούσα ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου. **Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ...**

Στιχ. Οἱ υἱοί σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέζης σου. **Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ**

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθεὶς τε Χριστὲ ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πατήσας, εἷς ὢν τῆς Ἁγίας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ διάκονος: Ἔτι καὶ ἔτι...

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον...

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον

Ὁ διάκονος: Τῆς Παναγίας ἀχράντου...

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 22

Ὁ λαός: Σοί Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ ἱερεύς: *ἐνώπιον τοῦ ἀνδρογύνου.*

Ὁ Θεός ὁ ἅγιος, ὁ πλάσας ἐκ χοός τόν ἄνθρωπον, καί ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ ἀνοικοδομήσας γυναῖκα καί συζευξας αὐτῷ βοηθόν κατ' αὐτόν, διά τό οὕτως ἀρέσαι τῇ σῇ μεγαλειότητι, μή μόνον εἶναι τόν ἄνθρωπον ἐπί τῆς γῆς· αὐτός καί νῦν, δέσποτα, ἐξαπόστειλον τήν χεῖρα σου ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καί ἄρμοσον¹τόν δοῦλον σου (τόνδε) καί τήν δούλην σου (τήνδε), ὅτι παρά σοῦ ἀρμόζεται ἀνδρὶ γυνή. Σύζευξον αὐτούς ἐν ὁμοφροσύνῃ, στεφάνωσον αὐτούς εἰς σάρκα μίαν, χάρισαι αὐτοῖς καρπὸν κοιλίας, εὐτεκνίας ἀπόλαυσιν.

(Ἐκφώνως:) Ὅτι σὸν τό κράτος καί σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καί ἡ δύναμις καί ἡ δόξα τοῦ Πατρός καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν. *Καί ψάλλει τό Γ' Ἀντίφωνο.*

¹ Στό σημεῖο αὐτό, ὁ ἱερεύς, ἐνώνει τὰς δεξιὰς χεῖρας τῶν νυμφευομένων

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 23

Στίχ. Ἰδού οὕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τόν Κύριον.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α. ᾠδὴ Τῆς ἐρήμου πολίτης.....

Τόν ἐν γάμου ἀθλήσει στεφανίτην γενόμενον· ἔνδοξον χορόν θεωρούντων τῆς Τριάδος τήν ἔλλαμψιν, ὁμοῦ σὺν τοῖς ὁσίοις μονασταῖς, καί νέφει ἱερῶ μαρτυρικῶ, ὑμνήσωμεν πρεπόντως καί ταπεινῶς πρὸς τόν δεσπότην εἴπωμεν· δόξα τῇ σῇ προνοίᾳ παντουργέ, δόξα τῇ εὐσπλαχνίᾳ σου, δόξα τῇ χεομένη σου πολλῇ ἐν μυστηρίοις σου Χάριτι.

Ψαλλομένου τοῦ τρίτου ἀντιφώνου γίνεται ἡ μικρὰ Εἴσοδος τοῦ Εὐαγγελίου. Λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον, δίδωσι τῷ διακόνῳ, καὶ οὕτως ἐξελθόντες ἀμφότεροι διὰ τοῦ βορείου μέρους, προπορευομένων αὐτῶν λαμπάδων ἢ καὶ ἑξαπτερύγων, ποιοῦσι τὴν μικρὰν εἴσοδον, καὶ στάντες ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ κλίνουσιν ἀμφότεροι τὰς κεφαλὰς·

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς τὴν εὐχὴν τῆς Εἰσόδου:

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιὰς ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποιήσον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν, εἴσο-

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καὶ Γάμου 24

δον ἁγίων ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα:

Εὐλόγησον Δέσποτα τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

Ὁ ἱερεὺς σφραγίζει τὰς ἁγίας θύρας λέγων:

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου, Κύριε, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός : Ἀμήν.

Εἶτα ὁ διάκονος ἀπέρχεται πρὸς τὸν ἱερέα καὶ ἀσπάζεται τὸ Εὐαγγέλιον, εἰ πάρεστιν· εἰ δὲ μή, ἀσπάζεται τοῦτο ὁ ἱερεὺς. Πληρωθέντος δὲ τοῦ τελευταίου τροπαρίου, ὁ διάκονος στὰς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως, λέγει ἐκφώνως:

Σοφία· Ὁρθοί.

Ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος εἰσέρχονται διὰ τῆς ὠραίας πύλης εἰς τὸ Ἱερὸν. Ὁ διάκονος ἀποτίθησιν ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. **Ὁ λαὸς ψάλλει τὸ εἰσοδικόν:**

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 25

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καί προσπέσωμεν Χριστῷ.

Ὁ λαός : Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν (ἢ ὁ ἐν Ἁγίοις **Θαυμαστός**), ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλουῖα.

Ὁ χορὸς τὰ Ἀπολυτικά. Εἶτα τὸ Κοντάκιον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιόδου. Καί ἐν συνεχείᾳ γίνεται ἡ στέψις.

Η ΣΤΕΨΙΣ

Ὁ ἱερεὺς λαμβάνει τὰ στέφανα, τὰ εὐλογεῖ σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, λέγοντας, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς.... καί ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸν νυμφίον, τὸν σφραγίζει διὰ τῶν στεφάνων, λέγοντας:

Στέφεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ὁ (δεῖνα) τὴν δούλην τοῦ Θεοῦ τὴν (δεῖνα) εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. (τρὶς)

Κατόπιν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο σφραγίζει τὴν νύμφην, λέγοντας:

Στέφεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ ἡ (δεῖνα) τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ τὸν (δεῖνα) εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν. (τρὶς)

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 26

Κατόπιν, ὁ ἱερεὺς, θέτει τὰ στέφανα εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν νεονύμφων, σταυρόνωντας τὰ χεῖρας του τρίς καὶ ψάλλει :

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξῃ καὶ τιμῇ στεφάνωσον αὐτούς. *(Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνουν καὶ οἱ χοροὶ) καὶ ὁ παράνυμφος ἀλλάζει τὰ στέφανα.*

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς τὴν εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου:

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφεῖμ ἀνυμνούμενος καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβεὶμ δοξολογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου δυνάμεως προσκυνούμενος, ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ παντί σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίτους δούλους σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στῆναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου καὶ τὴν ὀφειλομένην σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν· Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν τρισάγιον ὕμνον καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἅ-

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 27

γίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα· καὶ
δοῦς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς
ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας
Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶ-
νός σοι εὐαρεστησάντων.

Ὁ ἱερεὺς: Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ
καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ.

Ὁ διάκονος: Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν.

Καὶ ψάλλει τὸν τρισάγιον ὕμνον:

Ἄγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος,
ἐλέησον ἡμᾶς (τρὶς). Ὁ β' χορός: Δόξα Πατρὶ
καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι. Ὁ α' χορός: Καὶ
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
Ἀμήν. Ὁ β' χορός: Ἄγιος ἀθάνατος, ἐλέησον
ἡμᾶς. Ὁ διάκονος: Δύναμις. Ὁ α' χορός: Ἄγιος
ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος,
ἐλέησον ἡμᾶς.

*Εἶτα ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος λέγουσιν ἐναλλάξ τὸν
Τρισάγιον ὕμνον, ποιοῦντες ὁμοῦ τρία προσκυνήματα
μετὰ σταυρῶν ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης. Μετὰ
ταῦτα ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα:*

Κέλευσον, Δέσποτα.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 28

Ἀπέρχονται εἰς τὴν καθέδραν, ἢ τὴν Πρόθεσιν, τοῦ ἱερέως λέγοντος:

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Καὶ ἐπανερχομένων, ὁ διάκονος:

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

Ὁ ἱερεύς:

Εὐλογημένος εἶ, ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Τρισαγίου ὁ διάκονος, ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, λέγει:

Πρόσχωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης ἐκφωνεῖ τὸν στίχον τοῦ Προκειμένου καὶ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος.

Ὁ διάκονος: Σοφία. Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὴν περικοπὴν ἐκ τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου, πληρωθέντος αὐτῆς, λέγει ὁ ἱερεύς:

Εἰρήνη σοι τῷ ἀναγινώσκοντι.

Ὁ λαός: Ἀλληλούϊα (τρὶς).

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 29

ὁ δὲ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς πρὸ τῆς ἁγίας
Τραπέζης ταύτην τὴν εὐχήν:

Ἑλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόανθρωπε, Δέσποτα, τὸ τῆς Σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν Σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἔνθεος ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων Σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν Σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ δὲ Διάκονος , λαβὼν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ προσελθὼν τῷ ἱερεῖ καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας, λέγει:

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (Ματθαίου ἢ Μάρκου ἢ Λουκᾶ ἢ Ἰωάννου).

Ὁ δὲ ἱερεὺς σφραγίζων αὐτόν, λέγει:

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (δεῖνος) δῶη σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 30

Ὁ διάκονος: Ἀμήν. Ἀμήν. Ἀμήν. Γένοιτό μοι
κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

Εἶτα λαβὼν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ προσκυνήσας μετ' εὐλαβείας, αἶρει αὐτὸ καί, προπορευομένων λαμπάδων, ἀπέρχεται εἰς τὸν Ἄμβωνα, ἐνῶ ὁ ἱερεύς, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀποστόλου, ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ ἱεροῦ Βήματος ἐκφωνεῖ:

Σοφία. Ὁρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου
Εὐαγγελίου. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαός: Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ διάκονος: Ἐκ τοῦ κατὰ (δεῖνα) ἁγίου Εὐ-
αγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα. **(Τό Εὐαγγέλιο τοῦ
γάμου)**

Ὁ ἱερεύς: Πρόσχωμεν.

Ὁ λαός: Δόξα Σοι, Κύριε, δόξα Σοι.

*Καὶ ἀναγινώσκει ὁ διάκονος τὴν περικοπὴν τῆς
Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου, μεθ' ἧς ὁ ἱερεὺς λέγει:*

Εἰρήνη σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ

ὁ δὲ λαὸς ψάλλει ἀργῶς:

Δόξα Σοι, Κύριε, δόξα Σοι.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καὶ Γάμου 31

Η ΕΚΤΕΝΗΣ

Εἶτα ὁ διάκονος, σταθεὶς πρὸ τοῦ ἱεροῦ Βήματος, λέγει τὴν Ἐκτενῆ:

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν, εἴπωμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον (τρὶς).

Ὁ διάκονος: **Κύριε**, Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον (τρὶς).

Ὁ διάκονος: Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον (τρὶς).

Ὁ διάκονος: Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων χριστιανῶν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον (τρὶς).

Ὁ διάκονος: Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος).

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον (τρὶς).

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 32

Ὁ διάκονος: Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον (τρὶς).

Ὁ διάκονος: Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει καὶ ἐνορία ταύτῃ, τῶν ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τῆς ἱεραῆς Ἐκκλησίας ταύτης.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον (τρὶς).

Ὁ διάκονος:

Ἐπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τόν γάμον τοῦτον, ὡς τόν ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Ὁ λαός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ διάκονος:

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν νεονύμφων τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ δεῖνα καὶ δεῖνα καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 33

Ὁ λαός: **Κ**ύριε ἐλέησον (τρῖς).

Ὁ διάκονος: Ὅπως Κύριος ὁ Θεός χαρίσῃται αὐτοῖς τίμιον τόν γάμον καί τήν κοίτην ἀμίαντον τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπέρ τοῦ εὐφρανθῆναι αὐτούς ἐν ὁράσει υἱῶν αὐτῶν καί θυγατέρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἔτι δεόμεθα ὑπέρ τῶν μακαρίων καί ἀειμνήστων κτιτόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἡ Μονῆς) ταύτης καί ὑπέρ πάντων τῶν προαναπαυσάμενων πατέρων καί ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καί ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἔτι δεόμεθα ὑπέρ τῶν καρποφορούντων καί καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καί πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων καί ὑπέρ τοῦ περιστώτος λαοῦ τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρά σοῦ μέγα καί πλούσιον ἔλεος.

Τούτων λεγομένων, ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει χαμηλοφώνως τὴν εὐχὴν τῆς Ἐκτενοῦς ἱκεσίας:

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 34

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν Σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου, καὶ τοὺς οἰκτιρμούς Σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν Σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Συμπληρωθείσης τῆς Ἐκτενοῦς, ὁ ἱερεὺς λέγει ἐκφώνως:

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμήν.

Ὁ διάκονος : Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ ἱερεὺς: ἐνώπιον τῶν νεονύμφων τὴν εὐχήν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τῇ σωτηριῳδαίᾳ σου οἰκονομίᾳ καταξιώσας ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας τίμιον ἀναδεῖξαι τὸν γάμον διὰ τῆς παρουσίας σου· αὐτὸς καὶ νῦν τοὺς δούλους σου τὸν **δεῖνα** καὶ τὴν **δεῖνα**, οὓς εὐδόκησας συναφθῆναι ἀλλήλοις, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διαφύλαξον. Τίμιον τὸν γάμον αὐτοῖς ἀνάδειξον· ἀμίαντον αὐτῶν τὴν κοίτην διατήρησον· ἀκηλίδωτον αὐτῶν τὴν συμβίωσιν διαμεῖναι εὐδόκησον καὶ καταξίωσον αὐτούς ἐν γήρῃ πίονι καταντῆσαι,

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καὶ Γάμου 35

ἐν καθαρᾷ τῇ καρδίᾳ ἐργαζομένους τὰς ἐντο-
λάς σου.

Σὺ γάρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν
καὶ σώζειν καὶ σοί.....

*Ὁ ἱερεὺς λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ σταυ-
ρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ἀντιμηνσίου, ὁ δὲ διάκονος ἄρχε-
ται τῆς δεήσεως ὑπὲρ τῶν Κατηχομένων.*

Εὐξασθε οἱ Κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Οἱ πιστοί, ὑπὲρ τῶν
Κατηχομένων δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ἴνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ. **Κατηχήσῃ** αὐ-
τοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. **Ἀποκαλύψῃ** αὐ-
τοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης. **Ἐνώσῃ**
αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῆ καὶ Ἀποστολι-
κῆ Ἐκκλησίᾳ. **Σῶσον**, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ
διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς
ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

*Τούτων λεγομένων, ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν ὑ-
πὲρ τῶν Κατηχομένων.*

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 36

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ διὰ σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ Σου Υἱὸν καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου τοὺς Κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλιότας Σοι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτω τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἕνωσον αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ Σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ συγκαταρίθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ Σου ποιμνῇ.

(Ἐκφώνως:) **Ἵνα** καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: **Ἀμήν.**

Ὁ ἱερεὺς ἐξαπλοῖ ἐπὶ τῆς ἀγίας Τραπέζης τὸ Εἰλητόν, ὁ δὲ διάκονος λέγει:

Ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε· οἱ Κατηχούμενοι, προέλθετε· ὅσοι Κατηχούμενοι, προέλθετε. Μή τις τῶν Κατηχουμένων.

Ὅσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι. **Σοφία**

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 37

Ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν τῶν πιστῶν χαμηλοφώνως.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, τῶ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ, καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς Σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι, ὁ Θεός, τὴν δέησιν ἡμῶν· ποιήσον ἡμᾶς ἀξιόους γενέσθαι τοῦ προσφέρειν Σοι δεήσεις καὶ ἰκεσίας καὶ θυσίας ἀναιμάκτους ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου· καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς, οὐς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν Σου ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός Σου τοῦ ἁγίου, ἀκαταγνώστως καὶ ἀπροσκόπτως ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ἐπικαλεῖσθαί Σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ἵνα, εἰσακούων ἡμῶν, ἴλεως ἡμῖν εἴης ἐν τῷ πλήθει τῆς Σῆς ἀγαθότητος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως: Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός Ἀμήν.

Ὁ διάκονος: Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι. : Σοφία.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 38

Ὁ λαός: **Κ**ύριε ἐλέησον.

Ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει χαμηλοφώνως τὴν β' εὐχὴν τῶν πιστῶν:

Πάλιν καὶ πολλάκις Σοὶ προσπίπτομεν καὶ Σοῦ δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλόνηρωπε, ὅπως, ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν, καθάρσις ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ δώης ἡμῖν ἀνένοχον καὶ ἀκατάκριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου Σου θυσιαστηρίου. Χάρισαι δέ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς συνευχομένοις ἡμῖν προκοπὴν βίου καὶ πίστεως καὶ συνέσεως πνευματικῆς· δὸς αὐτοῖς πάντοτε μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λατρεύειν Σοι, ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν τῶν ἁγίων Σου Μυστηρίων, καὶ τῆς ἐπουρανίου Σου βασιλείας ἀξιωθῆναι.

ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει ἐκφώνως:

Ὅπως, ὑπὸ τοῦ κράτους Σου πάντοτε φυλαττόμενοι, Σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: **Ἀμήν.**

Καὶ ψάλλει τὸν Χερουβικὸν ὕμνον ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους, εἰς τὸν κύριον ἦχον τῆς ἡμέρας:

Οἱ τὰ Χερουβεὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προ-

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 39

σάδοντες, πᾶσαν τὴν βιοτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν, ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν. Ἀλληλούϊα.

Τούτου δὲ ἀδομένου, ὁ ἱερεὺς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἀναγινώσκει χαμηλοφώνως τὴν εὐχήν:

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίζειν ἢ λειτουργεῖν Σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακонеῖν Σοι μέγα καὶ φοβερὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίοις Δυνάμεσιν. Ἄλλ' ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν Σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἀπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπάζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφεὶμ Κύριος καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ μόνος Ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ, τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν Σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου Σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ Σου ταύτῃ τραπέζῃ καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν Σου Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἑμαυτοῦ αὐχένα,

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 40

καὶ δέομαί Σου. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν Σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων Σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσενεχθῆναί Σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου Σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδίδόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζῶοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὴν εὐχὴν λέγουσιν αὐτός τε καὶ ὁ διάκονος τὸν Χερουβικὸν ὕμνον. Εἶτα, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ θυμιατήριον, θυμιᾷ κύκλω τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὸ ἱερατεῖον καὶ τὰς δεσποτικὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, μικρὸν προελθὼν τῶν βημοθύρων· λέγει δὲ καθ' ἑαυτόν, εἰ μὲν ἐστὶ Κυριακή, τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ τὸν ν' ψαλμόν· εἰ δὲ οὐ, λέγει τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν (τρὶς), καὶ εἶτα τὸν ν' ψαλμόν. Εἶτα οἱ ἱερουργοῦντες, προσκυνοῦντες τρὶς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἀσπαζόμενοι τὸ ἅγιον ἀντιμήνσιον λέγουσι καθ' ἑαυτοὺς τὰ κατανυκτικὰ ταῦτα τροπάρια:

Ἦμαρτον εἰς σὲ Σωτῆρ, ὡς ὁ ἄσωτος υἱός·
δέξαι με, Πάτερ, μετανοοῦντα καὶ ἐλέησόν με
ὁ Θεός.

Κράζω σοι Χριστὲ Σωτῆρ τοῦ τελώνου τὴν
φωνήν· Ἰλάσθητί μοι ὥσπερ ἐκείνῳ καὶ
ἐλέησόν με ὁ Θεός.

*Εἶτα εἰς ἕκαστος ὑποκλινόμενος τοῖς συλλειτουργοῖς
λέγει:*

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καὶ Γάμου 41

Συγχωρήσατέ μοι, ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοί.

Καὶ πρὸς τὸν λαὸν ὑποκλινόμενος, ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης, λέγει: Τοῖς μισοῦσι καὶ ἀγαπῶσιν ἡμᾶς, ὁ Θεός, συγχώρησον.

Καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν ἀγίαν Πρόθεσιν καὶ προσκυνῶν τρίς τὰ τίμια Δῶρα, λέγει ἐκ τρίτου:

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ ὁ διάκονος. Εἶτα ὁ διάκονος:

Ἐπαρον, Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς ἄρας τὸν Ἄερα ἐπιτίθησι τοῖς ὤμοις τοῦ διακόνου, λέγων:

Ἐν εἰρήνῃ ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Καὶ δίδει τὸ ἅγιον Δισκάριον εἰς τὸν διάκονον. Αὐτὸς δὲ λαμβάνει τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγων:

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

Ὅταν δὲ ὁ λαὸς εἶπη τὸ Ὡς τὸν Βασιλέα, τότε σιγᾶ, καὶ ὁ διάκονος μετὰ τοῦ ἱερέως ἐξέρχονται ἐκ τῆς βορείας πύλης καὶ διέρχονται τὸ ἀριστερὸν κλίτος καὶ τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ ποιοῦντες τὴν μεγάλην Εἴσοδον, τοῦ διακόνου ἐκφωνοῦντος μεγαλοφώνως:

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 42

Πάντων ὑμῶν, καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: **Ἀμήν.** Καὶ συμπληροῖ τὸν χερουβικὸν ὕμνον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἀποθέτων τὰ Δῶρα ἐπὶ τοῦ ἁγίου ἀντιμηνσίου, ἐπιλέγει:

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εἰλήσας καὶ ἄρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Ὁ δὲ διάκονος: **Ἀγάθυνον, Δέσποτα.**

Καὶ ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὰ Ἅγια, λέγων ἐκ τρίτου τὸ τέλος τοῦ ν

Ψαλμοῦ: **Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.**

Ἀποδοὺς δὲ τὸ θυμιατὸν καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, λέγει τῷ διακόνῳ:

Μνήσθητί μου, ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ.

Ὁ διάκονος: **Τῆς ἱερωσύνης σου μνησθεῖη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 43

Εἶτα ὁ διάκονος, ὑποκλίνας τὴν κεφαλὴν, κρατῶν ἅμα καὶ τὸ Ὅραριον, λέγει:

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, δέσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεύς: Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Ὁ διάκονος: Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσει ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεύς: Μνησθεῖή σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος: Ἀμήν.

Καὶ ἀσπασάμενος τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως ἐξέρχεται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ καὶ ἅμα τῇ λήξει τοῦ Χερουβικοῦ ὕμνου λέγει τὴν Ἐκτενῆ.

Ὁ διάκονος: Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 44

Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου
δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ
πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης,
τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.:

Ὁ διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ
διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῆ σῆ χάριτι.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν,
ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ
Κυρίου αἰτησώμεθα

Ὁ λαός: **Παράσχου** Κύριε.

Ὁ διάκονος: Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδη-
γόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡ-
μῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: **Παράσχου** Κύριε.

Ὁ διάκονος: Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁ-
μαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ
τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 45

Ὁ λαός: **Παράσχου** Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: **Παράσχου** Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: **Παράσχου** Κύριε

Ὁ διάκονος: **Χριστιανὰ** τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαὶν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: **Παράσχου** Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός: **Σοὶ** Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν .

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 46

Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὀμόνος Ἅγιος, ὁ δεχόμενος θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων Σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὴν δέησιν, καὶ προσάγαγε τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ. Καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν Σοι δῶρά τε καὶ θυσίας πνευματικὰς ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς εὐρεῖν χάριν ἐνώπιόν Σου, τοῦ γενέσθαι Σοι εὐπρόσδεκτον τὴν θυσίαν ἡμῶν, καὶ ἐπισκηνώσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός Σου τὸ ἀγαθὸν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν Σου.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως:

Διὰ τῶν οἰκτιρισμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: **Ἀμήν.**

Ὁ ἱερεὺς: **Εἰρήνη** πᾶσι.

Ὁ λαός: **Καὶ** τῷ πνεύματί σου.

Ὁ διάκονος: **Ἀγαπήσωμεν** ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Ὁ λαός: **Πατέρα**, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 47

Ὁ ἱερεὺς προσκυνήσας τρίς ἀσπάζεται τὰ Ἅγια οὕτως, ὡς εἰσιν ἐπικεκαλυμμένα, λέγων χαμηλοφώνως.

Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου, Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου καὶ ῥύστης μου (τρὶς

Ὅμοίως καὶ ὁ διάκονος συμπροσκυνεῖ. Ἐνταῦθα γίνεται κατὰ τὴν τάξιν ὁ ἀσπασμός. Ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων:

Ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν. Καὶ ἐκεῖνοι: Καὶ ἦν καὶ ἔστι καὶ ἔσται.

Ὁ διάκονος: Τὰς θύρας, τὰς θύρας. Ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ ἱερεὺς, ἄρας τὸν Ἀέρα ἐπάνω τῶν τιμίων δώρων, κινεῖ αὐτὸν ἀνοικτόν, λέγων καθ' ἑαυτὸν τὸ Πιστεύω.

Ὁ λαός: Ἀμήν

Ὁ διάκονος: Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν Ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ λαός: Ἔλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ ἱερεὺς, ριπίζων τὰ Ἅγια διὰ τοῦ Ἀέρος, ἐκφωνεῖ:

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαὸν εὐλογεῖ αὐτὸν .

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 48

Ὁ λαός: **Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.**

Ὁ ἱερεὺς, ὑψῶν ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας, ἐκφωνεῖ:

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ὁ λαός: **Ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον.**

Ὁ ἱερεὺς: **Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.**

Ὁ λαός: **Ἄξιον καὶ δίκαιον.**

Ὁ ἱερεὺς, ἀρχόμενος τῆς ἁγίας Ἀναφορᾶς, ἐπεύχεται χαμηλοφώνως.

Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκφραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰεὶ ὢν, ὡσαύτως ὢν, σὺ καὶ ὁ μονογενῆς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες, καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν, καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες καὶ τὴν βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν. Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ τῷ μονογενεῖ σου Ἰῶ καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ, ὑπὲρ πάντων ὢν ἴσμεν καὶ ὢν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων. Εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς Λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας καίτοι σοι παρεστήκασι χιλιάδες

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 49

ἀρχαγγέλων καί μυριάδες ἀγγέλων, τὰ Χερουβείμ καί τὰ Σεραφεείμ, ἕξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια, πτερωτά.

(Ἐκφώνως:) Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ἄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα καί λέγοντα.

Ὁ λαός:

Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ· πλήρης ὁ οὐρανὸς καί ἡ γῆ τῆς δόξης σου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννὰ ὁ ἐν τοῖς ὑψίστοις

Ὁ ἱερεὺς συνεχίζει ἐπευχόμενος.

Μετὰ τούτων καί ἡμεῖς τῶν μακαρίων δυνάμεων, Δέσποτα φιλόανθρωπε, βοῶμεν καί λέγομεν: Ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος Σὺ καὶ ὁ μονογενῆς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος καὶ μεγαλοπρεπῆς ἡ δόξα σου. Ὅς τὸν κόσμον σου οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν Υἱόν σου τὸν μονογενῆ δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον Ὅς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδοτο ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσί, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἰπὼν.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 50

(ἐκφώνως:) **Λάβετε**, φάγετε, τοῦτό μου ἐστι
τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ἡμῶν κλώμενον, εἰς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν

Ὁ λαός: **Ἄμήν.**

Ὁ ἱερεὺς (χαμηλοφώνως):

Ὅμοίως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι,
λέγων

(ἐκφώνως:) Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι
τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν

Ὁ λαός: **Ἄμήν.**

Ὁ ἱερεὺς ἐξακολουθεῖ ἐπευχόμενος χαμηλοφώνως.

Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐ-
ντολῆς καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγενημέ-
νων, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Τάφου, τῆς τριημέρου
Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς Ἀναβάσεως,
τῆς ἐκ δεξιῶν Καθέδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐν-
δόξου πάλιν Παρουσίας.

(ἐκφώνως:) **Τὰ** σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ
προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 51

Ὁ λαός: Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε, καὶ δεόμεθά σου, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ ἱερεύς: Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν, καὶ παρακαλοῦμέν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν· κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα.

Ἐπειτα ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος προσκυνοῦσι τρις ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, εὐχόμενοι καθ' ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες:

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Ὁ διάκονος: Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ ἱερεύς (ἀνιστάμενος σφραγίζει τρις τὸν ἅγιον Ἄρτον καὶ λέγει):

Καὶ ποιήσον τὸν μὲν Ἄρτον τοῦτον, τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ διάκονος: Ἀμήν.

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ ἱερεύς: Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ, τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 52

Ὁ διάκονος: Ἀμήν.

Εὐλόγησον, δέσποτα, ἀμφότερα τὰ ἅγια.

Ὁ ἱερεὺς:

Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ.

Ὁ διάκονος: Ἀμήν· Ἀμήν· Ἀμήν.

Καὶ λαβὼν τὸν δεδιπλωμένον Ἀέρα, ρίπτει δι' αὐτοῦ τὰ ἅγια, ὡς καὶ πρότερον. Ὁ ἱερεὺς ἐξακολουθεῖ ἐπευχόμενος:

Ὅστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς Βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κριμα ἢ εἰς κατάκριμα. Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν, ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατευτῶν καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

(ἐκφώνως:) **Ἐξαιρέτως** τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Ὁ λαός:

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 53

Ἄξιόν ἐστίν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ· τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, σὲ μεγαλύνομεν.

Τοῦτου ψαλλομένου, ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπέυχεται χαμηλοφώνως. Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τοῦ Ἁγίου (δεῖνος) οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων, ὧν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκειψαι ἡμᾶς ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου (*καὶ μνημονεύει ὀνομαστί ὧν βούλεται*) καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου. Ἔτι παρακαλοῦμέν σε· Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ καὶ μοναχικοῦ τάγματος. Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης· ὑπὲρ τῆς ἁγίας σου Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας· ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνεΐᾳ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων· ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς, ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν, ἤρεμον καὶ ἡ-

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 54

σύχιον βίον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καί σεμνότητι

Εἴθ' οὕτως ὑψῶν εὐλογεῖ τὸ Ἀντίδωρον, λέγων:

Μέγα τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος, πάντοτε·
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(ἐκφώνως:) Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας

Ὁ διάκονος: Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ

πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ λαός Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται χαμηλοφώνως.

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως, ἐν ἧ παροικοῦμεν, καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς. Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, καὶ ἐπὶ πάσας ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου ἐξαπόστειλον.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 55

(Ἐκφώνως:) Καὶ δὸς ἡμῖν, ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ, δοξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαόν:

Ὁ λαός: Ἀμήν.

Καὶ ἔσται τὰ ἔλεη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ λαός: Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ διάκονος: Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων τιμίω Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: Κύριε ἐλέησον.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καὶ Γάμου 56

θείαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ἵπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ διάκονος (ἐξακολουθῶν):

Ἄντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι.

Ὁ λαός: **Παράσχου** Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: **Παράσχου** Κύριε.

Ὁ διάκονος: Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλα

κα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: **Παράσχου** Κύριε.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καὶ Γάμου 57

Ὁ διάκονος: Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: Παράσχου Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: Παράσχου Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: Παράσχου Κύριε.

Ὁ διάκονος: Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογία τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: Παράσχου Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς

καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 58

Ὁ λαός: **Σοί, Κύριε.**

Ὁ ἱερεύς: (χαμηλοφώνως)

Σοὶ παρακατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλάνθρωπε, καὶ παρακαλοῦμέν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν· καταξίωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων σου καὶ φρικτῶν μυστηρίων ταύτης τῆς ἱεραῆς καὶ πνευματικῆς Τραπέζης, μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως:

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι Σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν:

Ὁ λαός: **Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.....**

Ὁ ἱερεύς:

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: **Ἀμήν.**

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 59

Ὁ ἱερεύς: **Εἰρήνη** πᾶσι.

Ὁ λαός: **Καὶ** τῷ πνεύματί σου.

Ὁ διάκονος: **Τ**ὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ λαός: **Σοὶ** Κύριε.

Ὁ ἱερεύς:

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἀόρατε, ὁ τῆ ἀμετρήτῳ σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγών. Αὐτός, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἔπιδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλιότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς· οὐ γὰρ ἔκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλὰ σοὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκείμενα πᾶσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλισον, κατὰ τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν· τοῖς πλέουσι συμπλευσον· τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον· τοὺς νοσοῦντας ἴασαι, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

(ἐκφώνως:) **Χάριτι** καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: **Ἀμήν.**

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 60

Ὁ ἱερεύς : (χαμηλοφώνως)

Πρόσχεσ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ ἱερεύς καὶ ὁ διάκονος προσκυνοῦσιν λέγοντες μυστικῶς:

Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με (τρὶς). Εἶτα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ:

Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ ἱερεύς, ὑψῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον, ἐκφωνεῖ:

Τὰ Ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ λαός:

Εἷς Ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός¹ Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλει τὸ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας (εἰς τὸν ἦχον, εἰς ὃν ἐπάλη καὶ τὸ Χερουβικόν). Τῇ μὲν Κυριακῇ τό: Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν. Ἀλληλούϊα. Εἰ δὲ τύχοι Δεσποτικὴ ἢ Θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, ψάλλεται τὸ κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καὶ Γάμου 61

Ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα:

Μέλισον, δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ ἱερεὺς, μελίζων αὐτὸν εἰς μερίδας τέσσαρας μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, λέγει:

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος· ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἀγιάζων.

Καὶ τίθησιν αὐτὰς σταυροειδῶς ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ :

Καὶ λαβὼν τὴν ἄνω κειμένην μερίδα, τὴν ἔχουσαν τοὺς χαρακτῆρας ΙΣ, ποιεῖ σὺν αὐτῇ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγοντος τοῦ Διακόνου:

Πλήρωσον, δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Καὶ ρίπτει τὴν μερίδα ἐντὸς τοῦ ἁγίου Ποτηρίου λέγων:

Πλήρωμα Ποτηρίου πίστεως, Πνεύματος Ἁγίου.

Ὁ διάκονος: Ἄμην.

Καὶ λαβὼν τὸ Ζέον, λέγει πρὸς τὸν ἱερέα:

Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ ζέον.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 62

Ὁ ἱερεύς:

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου πάντοτε,
νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

Ὁ διάκονος ἐγγέει ἐκ τοῦ Ζέοντος τὸ ἀρκοῦν
σταυροειδῶς ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ, λέγοντος τοῦ
ἱερέως:

Ζέσις πίστεως, Πνεύματος ἁγίου.

Ὁ διάκονος: Ἀμήν.

Ὁ ἱερεύς:

Πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ Ναοῦ σου παρέστηκα, καὶ
τῶν δεινῶν λογισμῶν οὐκ ἀφίσταμαι, ἀλλὰ σύ,
Χριστὲ ὁ Θεός, ὁ Τελώνην δικαίωσας καὶ Χα-
ναναίαν ἐλεήσας, καὶ τῷ Ληστῇ Παραδείσου
πύλας ἀνοίξας, ἄνοιξόν μοι τὰ σπλάγχνα τῆς
φιλανθρωπίας σου, καὶ δέξαι με προσερχόμε-
νον καὶ ἀπτόμενόν σου, ὡς τὴν πόρνην, καὶ
τὴν αἰμόρρουν· ἡ μὲν γάρ, τοῦ κρασπέδου σου
ἄψαμνή, εὐχερῶς τὴν ἴασιν ἔλαβεν· ἡ δέ,
τοὺς σοὺς ἀχράντους πόδας κρατήσασα, τὴν
λύσιν τῶν ἁμαρτημάτων ἐκομίσατο. Ἐγὼ δὲ ὁ
ἐλεεινός, ὅλον σου τὸ Σῶμα τολμῶν δέξασθαι,
μὴ καταφλεχθεῖν· ἀλλὰ δέξαι με, ὡσπερ ἐκεί-
νας, καὶ φῶτισόν μου τὰ τῆς ψυχῆς αἰσθητήρι-
α, καταφλέγων μου τὰ τῆς ἁμαρτίας ἐγκλήμα-
τα, πρεσβείαις τῆς ἀσπόρως τεκούσης σε, καὶ

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 63

τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων· Ὅτι εὐλογητὸς εἶ,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι σὺ εἶ
ἀληθῶς ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶ-
ντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶ-
σαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. Ἔτι πιστεύω, ὅτι
τοῦτο αὐτὸ ἐστὶ τὸ ἄχραντον Σῶμά σου καὶ
τοῦτο αὐτὸ ἐστὶ τὸ τίμιον Αἷμά σου. Δέομαι
οὖν σου· ἐλέησόν με καὶ συγχώρησόν μοι τὰ
παραπτώματά μου, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια,
τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀ-
γνοίᾳ· καὶ ἀξιώσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν
τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁ-
μαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Ἴδου βαδίζω πρὸς θεῖαν κοινωνίαν.

Πλαστουργέ μὴ φλέξης με τῇ μετουσίᾳ.

Πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον.

Ἄλλ' οὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλίδος.

Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον
Υἱὲ Θεοῦ κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ
τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἶπω· οὐ
φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ
ληστὴς ὁμολογῶ σοι· Μνήσθητί μου Κύριε ἐν
τῇ βασιλείᾳ σου.

Θεουργὸν αἶμα φρῖξον, ἄνθρωπε, βλέπων·

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 64

Ἄνθραξ γάρ ἐστι τοὺς ἀναξίους φλέγων·

Θεοῦ τὸ σῶμα καὶ θεοῖ με καὶ τρέφει·

Θεοῖ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως·

Ἐθελξας πόθω με Χριστέ, καὶ ἡλλοίωσας τῷ
θείῳ σου ἔρωτι· ἀλλὰ κατάφλεξον πυρὶ αὐλῷ
τὰς ἀμαρτίας μου, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ
τρυφῆς καταξίωσον, ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν
μεγαλύνω, Ἀγαθέ, παρουσίας σου.

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἀγίων σου πῶς εἰσε-
λεύσομαι ὁ ἀνάξιος; Ἐὰν γὰρ τολμήσω συνει-
σελθεῖν εἰς τὸν Νυμφῶνα, ὁ χιτῶν με ἐλέγχει
ὅτι οὐκ ἐστι τοῦ γάμου, καὶ δέσμιος ἐκβαλοῦ-
μαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων. Καθάρισον, Κύριε, τὸν
ρύπον τῆς ψυχῆς μου καὶ σῶσόν με ὡς φιλάν-
θρωπος.

Δέσποτα φιλάνθρωπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ
Θεός μου, μὴ εἰς κριμὰ μοι γένοιτο τὰ ἅγια
ταῦτα, διὰ τὸ ἀνάξιον εἶναί με, ἀλλ' εἰς κάθαρ-
σιν καὶ ἁγιασμόν ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ
εἰς ἀρραβῶνα τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ βασι-
λείας. Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγα-
θόν ἐστι, τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα τῆς
σωτηρίας μου.

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον γιῖ
Θεοῦ κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς
ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημά σοι

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 65

δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ ληστής ὁμολογῶ σοι· Μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Ἱερεὺς καὶ διάκονος ἀνιστάμενοι ὑψοῦσι τὰς χεῖράς των ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἐπευχόμενοι χαμηλοφώνως·:

Εὐλογεῖτέ με θεῖοι Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Ἀρχαί, Κυριότητες καὶ Ἐξουσίαι, τὰ πολύομματα Χερουβείμ καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφεῖμ, τὸν ἀνάξιον (δεῖνα) ἱερέα (ἢ ἱερομόναχον).

Καὶ προσερχόμενος ὁ ἱερεὺς ἵνα κοινωνήσῃ, λέγει τῷ διακόνῳ, ἢ τῷ συλλειτουργῷ του ἢ τοῖς τυχὸν παρισταμένοις ἄλλοις Κληρικοῖς ὑποκλινόμενος:

Ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, συγχώρησόν μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Ὁ διάκονος:

Τῆς ἱερωσύνης σου μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεός, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεύς:

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με (τρὶς).

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καὶ Γάμου 66

Καὶ πλησιάσας εἰς τὰ Ἅγια, μετὰ φόβου καὶ τρόμου, λαμβάνει ἐν μέρος ἐκ τοῦ ἁγίου Ἄρτου καὶ λέγει:

Ἴδου προσέρχομαι τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν. Μεταδίδοταί μοι (τῷ δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ πρεσβυτέρῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μεταλαμβάνει τοῦ ἁγίου Σώματος λέγων· Ἀμήν.

Εἶτα προσκαλεῖ τὸν διάκονον λέγων:

Διάκονε πρόσελθε.

Ὁ διάκονος: Ἴδου προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν. Μετάδος μοι. Δέσποτα (τῷ δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ ἱερεὺς δίδωσι τῷ διακόνῳ τὴν μερίδα τοῦ ἁγίου Ἄρτου λέγων:

Μεταδίδοταί σοι (τῷ δεῖνι) τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν σου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 67

Ὁ δὲ διάκονος λαμβάνει τὸν ἅγιον Ἄρτον καὶ ἀπέρχεται ὀπισθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ μεταλαμβάνει.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς λαμβάνει τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ λέγει:

Ἔτι μεταδίδοταί μοι (τῷ δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ πρεσβυτέρῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον καὶ πανακήρατον καὶ ζωηρὸν Αἶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μεγαλαμβάνει τρίτον ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ἀσπασάμενος τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ ὑψῶν αὐτὸ λέγει:

Τοῦτο ἦψατο τῶν χειλέων μου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ.

Καλεῖ δὲ τὸν διάκονον λέγων: **διάκονε**, ἔτι πρόσελθε.

Ὁ διάκονος: **Ἴ**δοὺ προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν. Μετάδος μοι Δέσποτα, (τῷ δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον καὶ πανακήρατον καὶ ζωηρὸν αἶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Εἶτα ἀσπάζεται τὸ ἅγιον Ποτήριον. Καὶ ὑψῶν αὐτὸ ὁ ἱερεὺς λέγει:

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 68

Τοῦτο ἤψατο τῶν χειλέων σου καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἀμαρτίας σου περικαθαριεῖ.

Μετὰ δὲ τὸ μεταλαβεῖν ὁ διάκονος συστέλλει τὰ Ἅγια, λέγων:

Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν Ἅγιον Κύριον Ἰησοῦν τὸν μόνον ἀναμάρτητον. Τὸν Σταυρόν σου Χριστέ προσκυνοῦμεν καὶ τὴν ἁγίαν σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν· οὐ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἁγίαν Ἀνάστασιν· ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ, χαρὰ ἐν ὄλω τῷ κόσμῳ· διὰ παντὸς εὐλογοῦντες τὸν Κύριον, ὑμνοῦμεν τὴν Ἀνάστασιν αὐτοῦ· Σταυρὸν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς, θανάτῳ θάνατον ὤλεσεν.

Φωτίζου, φωτίζου, ἡ νέα Ἱερουσαλήμ, ἡ γὰρ δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνέτειλε. Χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου Σιών, σὺ δὲ Ἄγνη, τέρπου, Θεοτόκε, ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ τόκου σου.

Ὡ θείας, ὦ φίλης, ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς· μεθ' ἡμῶν ἀψευδῶς γὰρ ἐπηγγείλω ἔσσεσθαι, μέχρι τερμάτων αἰῶνος Χριστέ· ἢ οἱ πιστοὶ ἄγκυραν ἐλπίδος κατέχοντες ἀγαλλόμεθα.

Ὡ Πάσχα τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον Χριστέ· ὦ σοφία καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις· δίδου

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 69

ἡμῖν ἐκτυπώτερον σοῦ μετασχεῖν, ἐν τῇ
ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας σου

*Καὶ ἀποσπογγίζει καλῶς τὸ ἅγιον Δισκάριον ἔνδον τοῦ
ἁγίου Ποτηρίου, λέγων:*

**Ἀπόπλυνον, Κύριε, τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἐνθάδε
μνημονευθέντων δούλων σου τῷ Αἵματί σου
τῷ ἁγίῳ· πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων
σου τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.**

*Καὶ μετὰ τὸ ἀποσπογγίσει τὸν ἅγιον Δίσκον καλῶς
τινάξει καὶ τὸ κάλυμμα ἔνδον τοῦ ἁγίου Ποτηρίου,
σκεπάζων αὐτὸ διὰ τοῦ καλύμματος. Πληρωθέντος τοῦ
Κοινωνικοῦ, κρούει διὰ τοῦ συνεπτυγμένου Ἀστερίσκου
τὸν ἅγιον Δίσκον σταυροειδῶς, καὶ τίθησι τὸν Ἀστέρα
καὶ τὸ Κάλυμμα καὶ τὸν Ἄερα ἐπὶ τοῦ ἁγίου Δίσκου.
Μετὰ δὲ τὸ Ἀλληλούϊα τοῦ Κοινωνικοῦ, ὁ διάκονος
ἀνοίγων τὰ βημόθυρα καὶ προσκυνήσας ἅπαξ, λαμβάνει
μετ' εὐλαβείας παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον Ποτήριον
κεκαλυμμένον, καὶ ἐξελθὼν εἰς τὴν ὠραίαν Πύλην καὶ
ὕψων αὐτό, ἐκφωνεῖ:*

**Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προ-
σέλθετε.**

Ὁ λαός:

**Ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι Κυρίου.**

*Ὁ ἱερεὺς μεταδιδούς τοῖς πιστοῖς καὶ πρῶτον τοῖ
νεονύμφοις καὶ ἐπὶ ἐκάστῳ λέγει:*

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 70

Ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ (δεῖνα) μεταλαμβάνει τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Ἐν δὲ τῷ κοινωνεῖν τοὺς νεονύμφους καὶ τοὺς πιστοὺς, ὁ χορὸς ψάλλει: Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...

Μετὰ τὸ κοινωνῆσαι ὁ ἱερεύς: Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου

Ὁ λαός: Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον, εὖρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνοῦντες, αὕτη γὰρ ἡμᾶς ἔσωσεν

Εἶτα ὁ διάκονος ἀποθέτει τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ λέγει πρὸς τὸν ἱερέα

Ὑψωσον Δέσποτα.

Οὗτος δὲ θυμιᾷ τρίς καὶ λέγει ἡρέμα:

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα Σου (τρὶς

Καὶ ὁ μὲν Διάκονος, λαβὼν παρὰ τοῦ ἱερέως τὸν ἅγιον Δίσκον σὺν τοῖς λοιποῖς, ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ἀποθέτει αὐτά. Ὁ δὲ ἱερεύς, προσκυνήσας καὶ λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπικεκαλυμμένον, λέγει μυστικῶς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης:

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 71

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν,

(ἐκφώνως δὲ στρεφόμενος πρὸς τὸν λαόν:)

Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: Ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν. Εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον

Καὶ τὸ τροπάριον: **Πληρωθήτω** τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως Κύριε, ὅπως ἀνυμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς τῶν ἀγίων σου μετασχεῖν μυστηρίων· τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἁγιασμῷ, ὅλην τὴν ἡμέραν μελετῶντας τὴν δικαιοσύνην σου. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα

Ὁ διάκονος: Ὁρθοί. Μεταλαβόντες τῶν θείων, ἀγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον.

Ὁ διάκονος: Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀ- γίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι,

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 72

ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός: **Σοί** Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὴν εὐχαριστήριον εὐχήν:

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα, φιλόνητο, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι καὶ τῇ παρουσίᾳ ἡμέρα κατηξίωσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ἀθανάτων Μυστηρίων. Ὁρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς πάντας, φρουρήσον ἡμῶν τὴν ζωὴν, ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβήματα· εὐχαῖς καὶ ἰκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντω τῶν Ἁγίων σου. Ἀμήν.

(Ἐκφώνως:) Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: **Ἀμήν.**

Ὁ ἱερεὺς: **Ἐν** εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός: **Κύριε** ἐλέησον (τρὶς). Εὐλόγησον.

Ὁ ἱερεὺς, ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, ἀναγινώσκει τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν:

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 73

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς Σε, Κύριε, καὶ ἀγιαζῶν τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου. Τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας Σου φύλαξον, ἀγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου Σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ Σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντάς ἐπὶ Σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ Σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις Σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ καὶ παντὶ τῷ λαῷ Σου. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον, ἐκ Σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων. Καὶ Σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων

ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΠΟΤΗΡΙΟΝ

Ὁ ἱερεύς: Εἰρήνη πᾶσι

Ὁ λαός: Καὶ τῷ πνεύματί σου

Ὁ διάκονος: Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ λαός: Σοὶ Κύριε.

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Ὁ λαός : Κύριε ,ελέησον.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 74

Ὁ ἱερεύς, τήν εὐχήν τοῦ κοινοῦ ποτηρίου

Ὁ Θεός, ὁ πάντα ποιήσας τῇ ἰσχύει σου καί στερεώσας τήν οἰκουμένην, καί κοσμήσας τόν στέφανον πάντων τῶν πεποιμένων ὑπό σοῦ, καί τό ποτήριο τό κοινόν τοῦτο ἀρεχόμενος τοῖς συναφθεῖσι πρός γάμου κοινωνίαν, εὐλόγησον εὐλογία πνευματικῇ.

Ὅτι ἠυλόγηταί σου τό ὄνομα καί δεδόξα-
σταί σου ἡ βασιλεία τοῦ Πατρός καί τοῦ υἱοῦ
καί τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καί αἰεὶ καί εἰς
τούς αἰῶνας τῶν αἰῶνων .

Ὁ λαός : Ἀμήν . *Ἐν τῷ μεταξύ ὁ ἱερεύς δίνει τό κοινόν ποτήριο στούς νεονύμφους καί μεταλαμβάνουν ἐκ τρίτου, ἀρχίζοντας ἀπό τόν νυμφίον.*

Ὁ λαός ψάλλει τό « Ποτήριο σωτηρίου λήψομαι.....»

Ο ΙΕΡΟΣ ΧΟΡΟΣ

Ὅταν τελειώσει, ὁ ἱερεύς, παίρνει τό ἄνδρόγυνο καί τό εἰσοδεύει τρίς γύρω ἀπό τό τραπέζι πού ἤδη ὑπάρχει στό Σωλέα, ψάλλοντας τό: Ἡσαΐα χόρευε.... καί οἱ χοροί τά ἄλλα τροπάρια.

Κατόπιν ὁ ἱερεύς θέτει τήν χειραν του ἐπί τήν κεφαλή τοῦ νυμφίου καί λέγει:

Μεγαλύνθητι, νυμφίε, ὡς ὁ Ἄβραάμ καί εὐλογήθητι ὡς ὁ Ἰσαάκ καί πληθύνθητι ὡς ὁ Ἰακώβ, πορευόμενος ἐν εἰρήνῃ καί ἐργαζόμενος ἐν δικαιοσύνῃ τάς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 75

(καί μετά στήν κεφαλή τῆς νύμφης λέγοντας:)

Καί σύ νύμφη, μεγαλύνθητι ὡς ἡ Σάρρα καί εὐφράνθητι ὡς ἡ Ρεβέκκα καί πληθύνθητι ὡς ἡ Ραχήλ, εὐφραινόμενη τῷ ἰδίῳ ἀνδρί, φυλάττουσα τοὺς ὄρους τοῦ νόμου ὅτι οὕτως ἠυδόκησεν ὁ Θεός.

Ὁ διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεύς: τὴν εὐχὴν ἐνώπιον τῶν νεονύμφων.

Ὁ Θεός, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καί τόν ἐκεῖσε γάμον εὐλόγησας, εὐλόγησον καί τοὺς δούλους σου τούτους, τοὺς τῆ σῆ προνοία πρὸς γάμου κοινωνίαν συναφθέντας. Εὐλόγησον αὐτῶν εἰσόδους καί ἐξόδους· πλήθυνον ἐν ἀγαθοῖς τὴν ζωὴν αὐτῶν· ἀνάλαβε² τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου ἀσπίλους καί ἀμώμους καί ἀνεπιβουλεύτους διατηρῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεύς : Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ λαός : Καί τῷ πνεύματί σου.

Ὁ διάκονος : Τάς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

² Τὴ στιγμή αὐτὴ ὁ ἱερεύς σηκώνει τὰ στέφανα, ἀλλὰ τὰ ἐναποθέτει ἀμέσως, γιατί θὰ τὰ φιλήσουν οἱ γονεῖς· τὰ ἀφαιρεῖ στό τέλος.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 76

Ὁ λαός : Σοί, Κύριε.

Ὁ ἱερεύς : Ὁ Πατήρ, ὁ Υἱός καί τό ἅγιον Πνεῦμα, ἡ παναγία καί ὁμοούσιος καί ζωαρχική Τριάς, ἡ μία θεότης καί βασιλεία, εὐλογῆσαι ὑμᾶς καί παράσχοι ὑμῖν μακροζωίαν, εὐτεκνίαν προκοπήν βίου καί πίστεως καί ἐμπλήσαι ὑμᾶς πάντων τῶν ἐπί γῆς ἀγαθῶν, ἀξιῶσαι δέ ὑμᾶς καί τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν τῆς ἀπολαύσεως· πρεσβεῖαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου καί πάντων τῶν ἀγίων.

Ὁ λαός : Ἀμήν.

Ὁ λαός: Ἀμήν. Καὶ ψάλλει ἐκ τρίτου:

Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

Ὁ δὲ ἱερεὺς μεταβαίνων εἰς τὴν ἀγίαν Πρόθεσιν λέγει τὴν εὐχήν:

Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν αὐτὸς ὑπάρχων, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρώσας πᾶσαν τὴν πατρικὴν οἰκονομίαν, πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος:

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 77

Ὁ λαός: **Κ**ύριε ἐλέησον.

Ὁ ἱερεύς: Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος αὐτοῦ
ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ
φιλανθρωπία, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός: **Ἀ**μήν.

Ὁ ἱερεύς: Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς
ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ ἀναγνώστης:

Δόξα Πατρί. Καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον (γ).
Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν·

Ὁ διὰ τῆς ἐν Κανᾶ ἐπιδημίας τίμιον ἀναδείξας
τόν γάμον, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν,
ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώ-
μου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· δυνάμει τοῦ τιμίου
καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμί-
ων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἰκεσίαις
τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου
καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων
καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁγίων θεο-
στέπτων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης,
τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου τοῦ ἁ-
γίου (τοῦ Ναοῦ), τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεο-
πατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, τοῦ ἁγίου (τῆς ἡ-

Ἀκολουθ. Θ. Λειτουργίας καί Γάμου 78

μέρας), οὗ καί τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ λαός: Ἀμήν.

